

Turun metamfetamiiniverkosto ja ehkäisevä päihdetyö

Suunnittelija Niina Jalo, Turun kaupungin hyvinvointitoimiala

23.4.2018

Turun metamfetamiiniverkosto

- Jätevesitutkimukset 2016: metamfetamiinin määrät kasvaneet myös Turussa
- Hoitoyksiköiden havainnot, etsivän työn kertoma huoli
- Metamfetamiini-info keväällä 2017 > metamfetamiini-työryhmä
 - Turun kaupungin asumis- ja päihdepalvelut / ehkäisevä päihdetyö
 - Terveysneuvontapiste Milli, Sillankorva, Sirkkalan päiväkeskus, Orihedon palvelukeskus
 - Turun A-klinikka, Nuorisoasema ja Vieroituslaitos
 - Päihdepsykiatrian poliklinikka, Korvaushoitopoliklinikka, Addiktiopoliklinikka, EPLL
 - Poliisi, Ehyt, muut järjestöt

Ehkäisevän työn keinot: Mitä voidaan tehdä?

- Esimerkkejä maailmalta:
 - USA: The meth project <http://foundation.methproject.org/>
 - Australia: The National Ice Strategy 2015
<http://www.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/Content/tatci>
- EMCDDA:n ohjeistus muuntohuumeiden ehkäisyyn:
 - European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (2016), Health responses to new psychoactive substances, Publications Office of the European Union, Luxembourg.
<http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2812/TD0216555ENN.pdf>
 - <https://www.thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/ajankohtaista/ehkaisevan-paihdetyon- uutiskirje/5/2016/muuntohuumeiden-haittoja-vahentavat-toimenpiteet>
-

Yhteenvedoa ehkäisevän työn keinoista:

- Tietoa päihdeaineista on helposti saatavilla
 - Mediakampanjat, **tiedotus suurelle yleisölle**
 - Ammattilaisten koulutus
- Tietoa tukipalveluista ja hoidosta on helposti saatavilla
+ palveluita on saatavilla!
 - Neuvonta- ja tukipalveluita puhelimesta ja netissä
- Yleisessä ehkäisyssä (esim. kaikki nuoret) ei eritellä yksittäisiä päihteitä vaan keskitytään suojaavien tekijöiden vahvistamiseen
 - Päihdekasvatus kouluissa
 - Nuorisotyö, vapaa-ajan toiminta
- Riskiryhmiin kohdistuva työ (esim. suonensisäisesti huumeita käyttävät)
 - Kysynnän ehkäisy, vertaisvalistus
- Haittojen vähentäminen
 - Ruiskut ja neulat, kondomit
- Järjestyksenvalvonta, huumerikollisuuden torjunta
- Seurantatieto käyttäjämääristä, päihdeainetutkimus ja tilastot

Mitä Turussa on tehty

- Ammattilaisten koulutus (noin 300 työntekijää osallistui)
- Info ja esite suonensisäisesti huumeita käyttäville terveysneuvontapiste Millissä
- Ehkäisevän päihdetyön tehostaminen kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa
- Tietoa ja tilastointia käyttäjämääristä: kyselyt päihteidenkäyttäjille

Kysely päihteidenkäyttäjille: Mitä päihteitä olet käyttänyt maaliskuussa 2018?

- Kysely tehtiin samaan aikaan Turun jätevesitutkimusten kanssa seuraavissa palvelupaikoissa:
 - Terveysneuvontapiste Milli
 - Sillankorvan ensisuoja
 - Turun A-klinikka ja Nuorisoasema
 - Turun ja Salon vieroitushoitoyksiköt
 - Sirkkalan päiväkeskus
 - Elokolo
- Yhteensä saatiin 224 vastausta

Tausta

- Jätevesitutkimusten tulokset 2016-2017 > Huoli metamfetamiinin lisääntyneestä käytöstä
- Päihdetyön ammattilaisten verkostoituminen keväällä 2017 > Selvitys päihdeongelmaisten käyttämistä aineista
- Kysely päihteidenkäyttäjille 12.3.-25.3.2018 samanaikaisesti jätevesitutkimusten kanssa
 - Terveysneuvontapiste Milli
 - Sillankorvan ensisuoja
 - Sirkkalan päiväkeskus
 - Elokolo
 - Turun A-klinikka ja Nuorisoasema
 - Turun ja Salon vieroitushoitoyksiköt

Vastaajien määrä palvelupaikoittain

Vastauspaikka	N	%
Terveysneuvontapiste Milli	104	46 %
Turun A-klinikka ja Nuorisoasema	56	25 %
Sirkkalan päiväkeskus	19	8 %
Turun vieroitushoitoyksikkö	18	8 %
Elokolo	16	7 %
Salon vieroitushoitoyksikkö	8	4 %
Sillankorvan ensisuoja	3	1 %
	224	100 %

Osa vastaajista päihteettömiä

- Vastaajina oli Turun päihdepalveluiden asiakkaita - kaikki vastaajat eivät silti käytä päihteitä
 - 5 vastaajaa ei käytä mitään päihteitä
 - 49 vastaajaa ei käytä lainkaan huumeita, mutta käyttää alkoholia ja/tai tupakkaa
 - 29 A-klinikan, 8 Sirkkalan, 7 VHY:n, 4 Elokolon ja 1 Sillankorvan vastaajaa
- 180 vastaajaa eli 74 % vastaajista käyttää huumeita

Vastaajien käyttämät päihteet

*”Ympyröi se numero, joka
parhaiten kuvaa
päihdekäyttöäsi
(=olet käyttänyt ainetta
päihdehakuisesti)
viimeisen kuukauden
aikana.*

1= päivittäin

2=viikottain

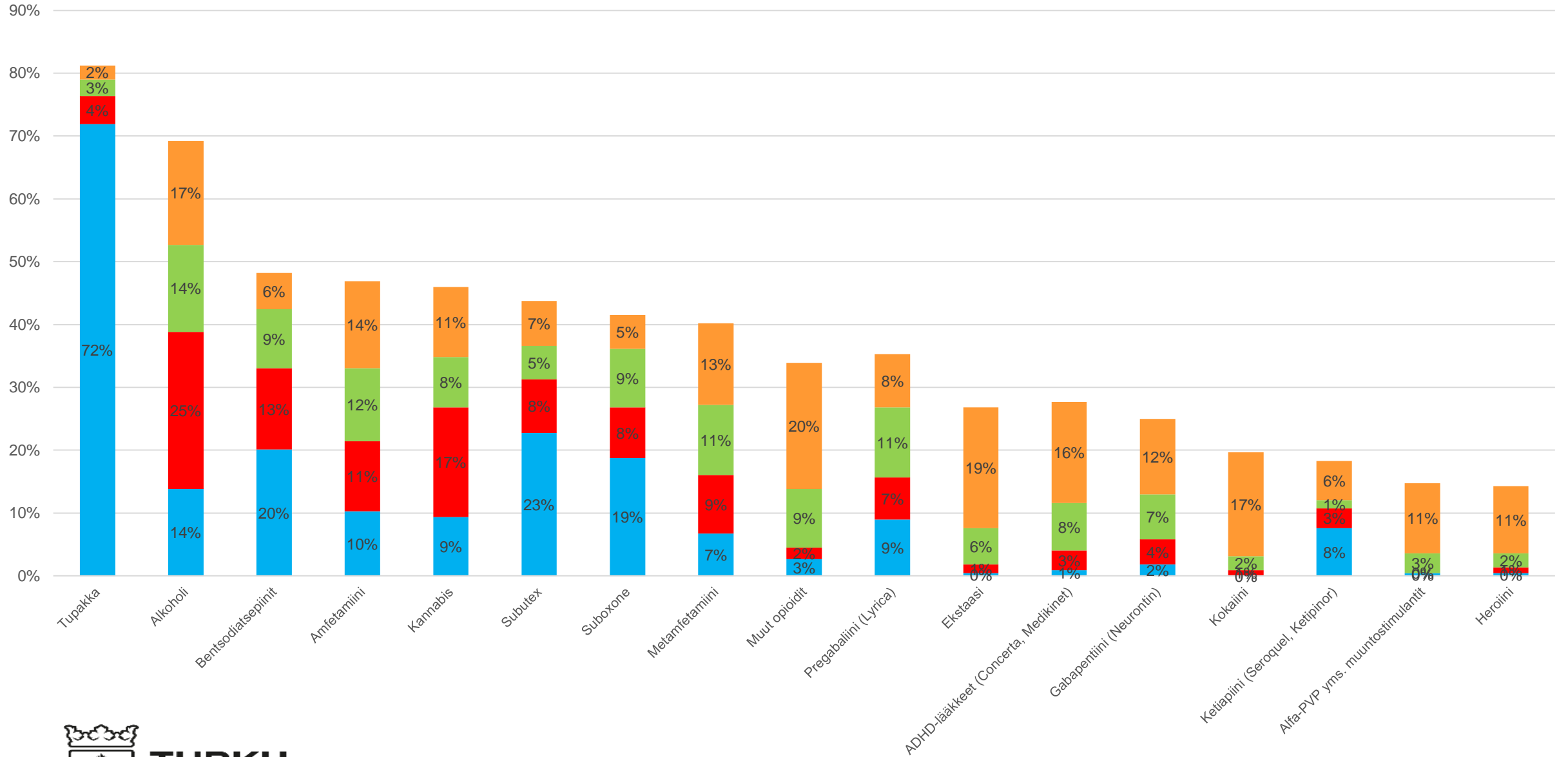
3=kuukausittain

4=harvemmin

5=ei koskaan”

	N	%
Tupakka	182	81 %
Alkoholi	155	69 %
Bentsodiatsepiinit	108	48 %
Amfetamiini	105	47 %
Kannabis	103	46 %
Subutex	98	44 %
Suboxone	93	42 %
Metamfetamiini	90	40 %
Pregabaliini (Lyrica) (ahdistus- ja kipulääke)	79	35 %
Muut opioidit	76	34 %
ADHD-lääkkeet (Concerta, Medikinet)	62	28 %
Ekstaasi	60	27 %
Gabapentiini (Neurontin) (epilepsia- ja kipulääke)	56	25 %
Sienet	54	24 %
LSD	45	20 %
Kokaiini	44	20 %
Ketiapiini (Seroquel, Ketipinor) (psykoosilääke)	41	18 %
Alfa-PVP yms. muuntostimulantit	33	15 %
Heroiini	32	14 %
Gamma (GHB) tai lakka	30	13 %
Synteettinen kannabis	27	12 %
Opiaattipitoiset yskänlääkkeet	27	12 %
Fentanyyli	24	11 %
Metadoni	20	9 %
Ketamiini (nukutusaine)	20	9 %

Käytetyimmät pähteet kyselyyn vastanneilla (N=224 kaikki vastaajat)

Käytetyimmät aineet eri yksiköissä

Terveysneuvontapiste MILLI (N=101)	N	%
Tupakka	97	96 %
Subutex	80	79 %
Amfetamiini	78	77 %
Suboxone	72	71 %
Bentsodiatsepiinit	69	68 %
Metamfetamiini	68	67 %
Kannabis	65	64 %
Alkoholi	61	60 %
Pregabaliini (Lyrica)	55	54 %
Muut opioidit	52	51 %
ADHD-lääkkeet	44	44 %
Ekstaasi	44	44 %
Sienet	42	42 %
Gabapentiini	35	35 %
LSD	35	35 %
Kokaiini	33	33 %
Alfa-PVP yms.	27	27 %
Heroini	25	25 %

Sirkkalan päiväkeskus (N=26)	N	%
Alkoholi	15	79 %
Tupakka	14	74 %
Kannabis	9	47 %
Gabapentiini	7	37 %
Bentsodiatsepiinit	6	32 %
ADHD-lääkkeet	6	32 %
Pregabaliini (Lyrica)	6	32 %
Muut opioidit	6	32 %
Amfetamiini	5	26 %
Metamfetamiini	5	26 %
Metadoni	5	26 %

Elokolo (N=16)	N	%
Tupakka	11	69 %
Alkoholi	10	63 %
Kannabis	6	38 %
Bentsodiatsepiinit	5	31 %

Käytetyimmät aineet eri yksiköissä

A-klinikka ja Nuorisoasema (N=56)	N	%
Alkoholi	43	77 %
Tupakka	35	63 %
Bentsodiatsepiinit	12	21 %
Kannabis	8	14 %
Amfetamiini	5	9 %
Metamfetamiini	5	9 %
Ekstaasi	4	7 %

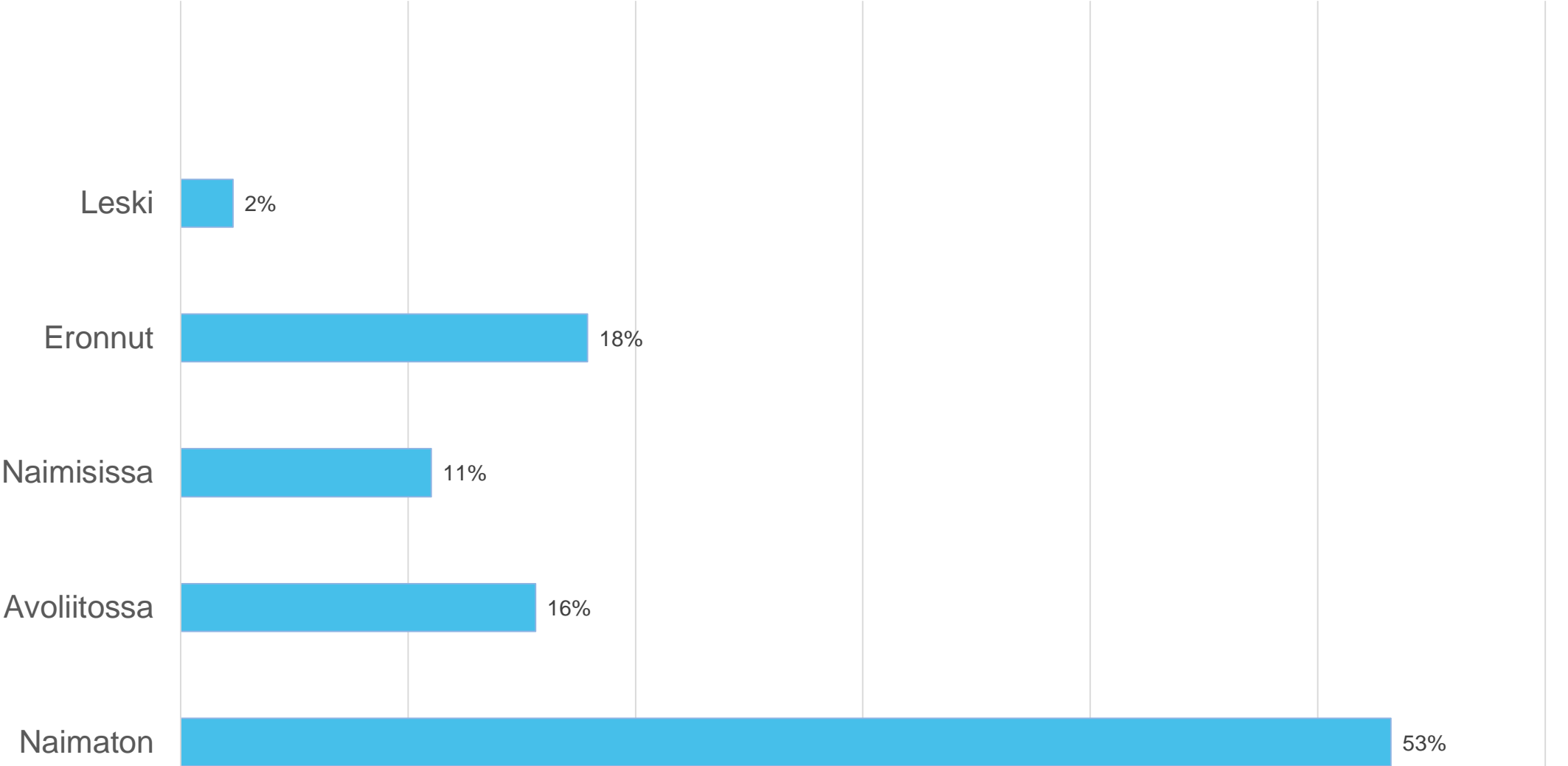
Turun ja Salon Vieroitushoitoyksiköt (N=26)	N	%
Alkoholi	23	88 %
Tupakka	21	81 %
Bentsodiatsepiinit	13	50 %
Kannabis	12	46 %
Suboxone	11	42 %
Amfetamiini	10	38 %
Pregabaliini (Lyrica)	10	38 %
Subutex	9	35 %
Muut opioidit	7	27 %
ADHD-lääkkeet	7	27 %
Gabapentiini	6	23 %
Ketiapiini	6	23 %
Metamfetamiini	6	23 %

Vastaajien taustatiedot

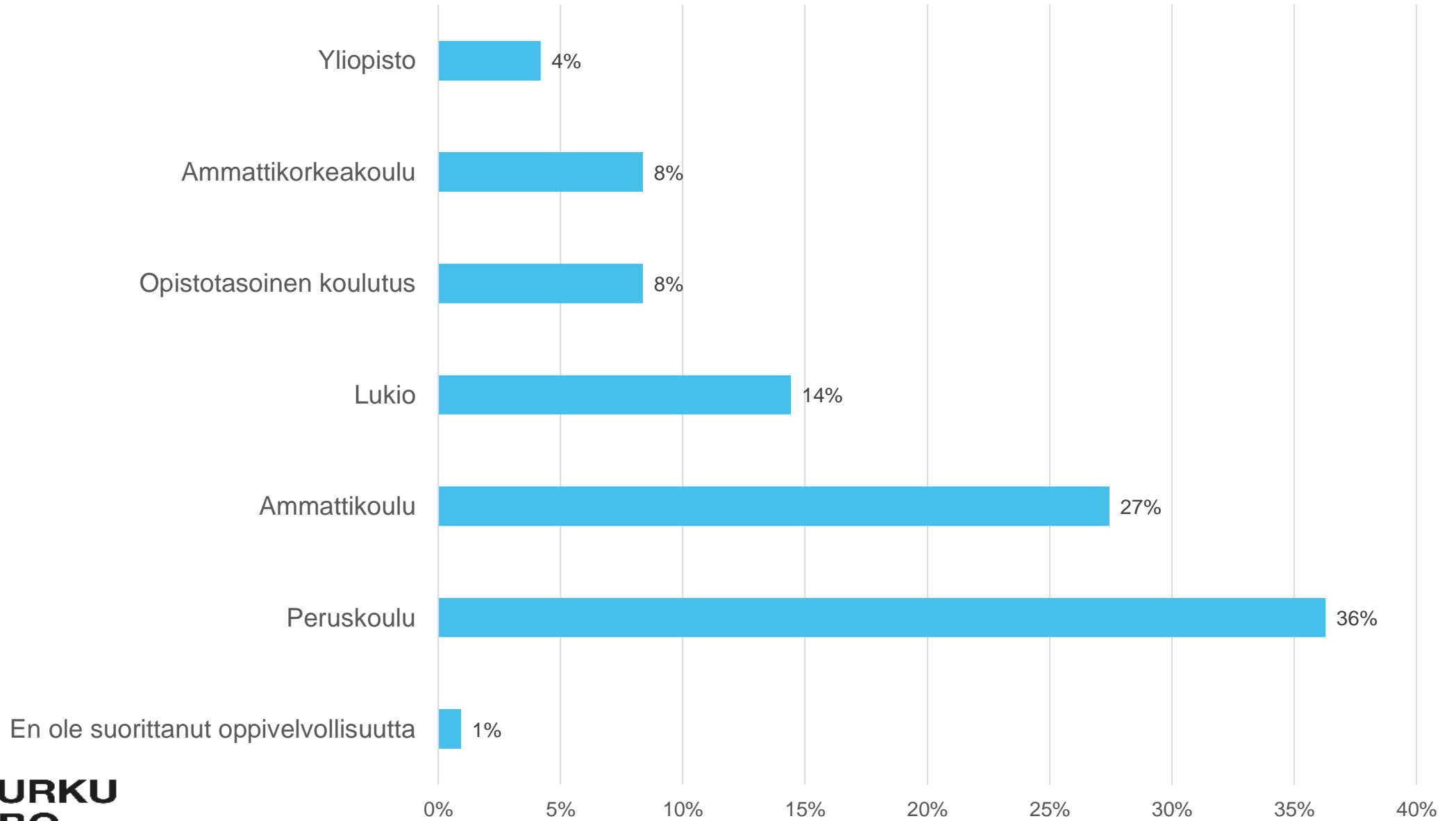
Sukupuoli		
Mies	143	66 %
Nainen	75	34 %
Yht.	218	100 %

Ikä		
70-	1	0 %
60-69	13	6 %
50-59	40	19 %
40-49	42	20 %
30-39	72	34 %
20-29	41	20 %
	209	100 %

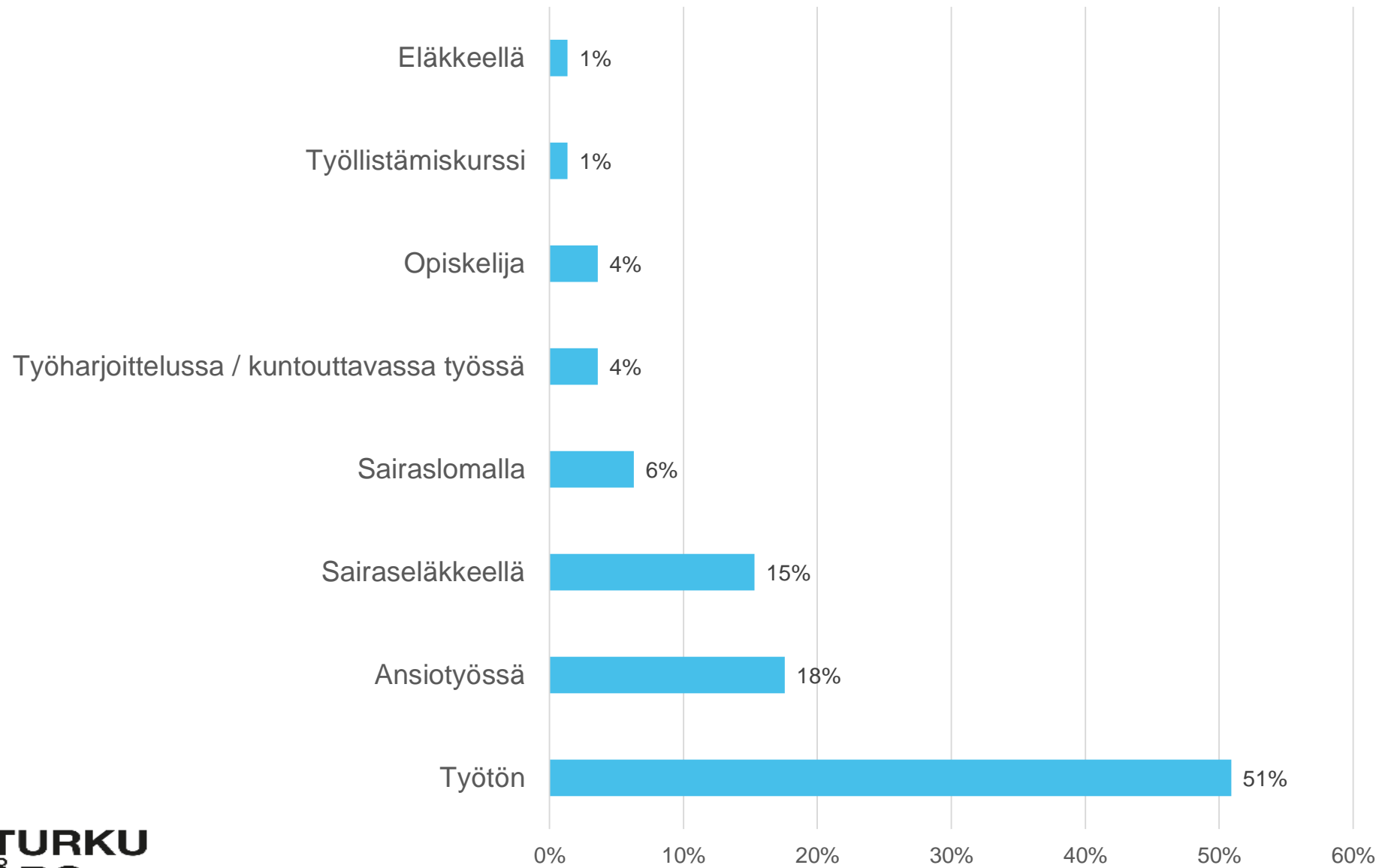
Siviilisäätty (N=218)

Korkein loppuun suoritettu koulutus (N=215)

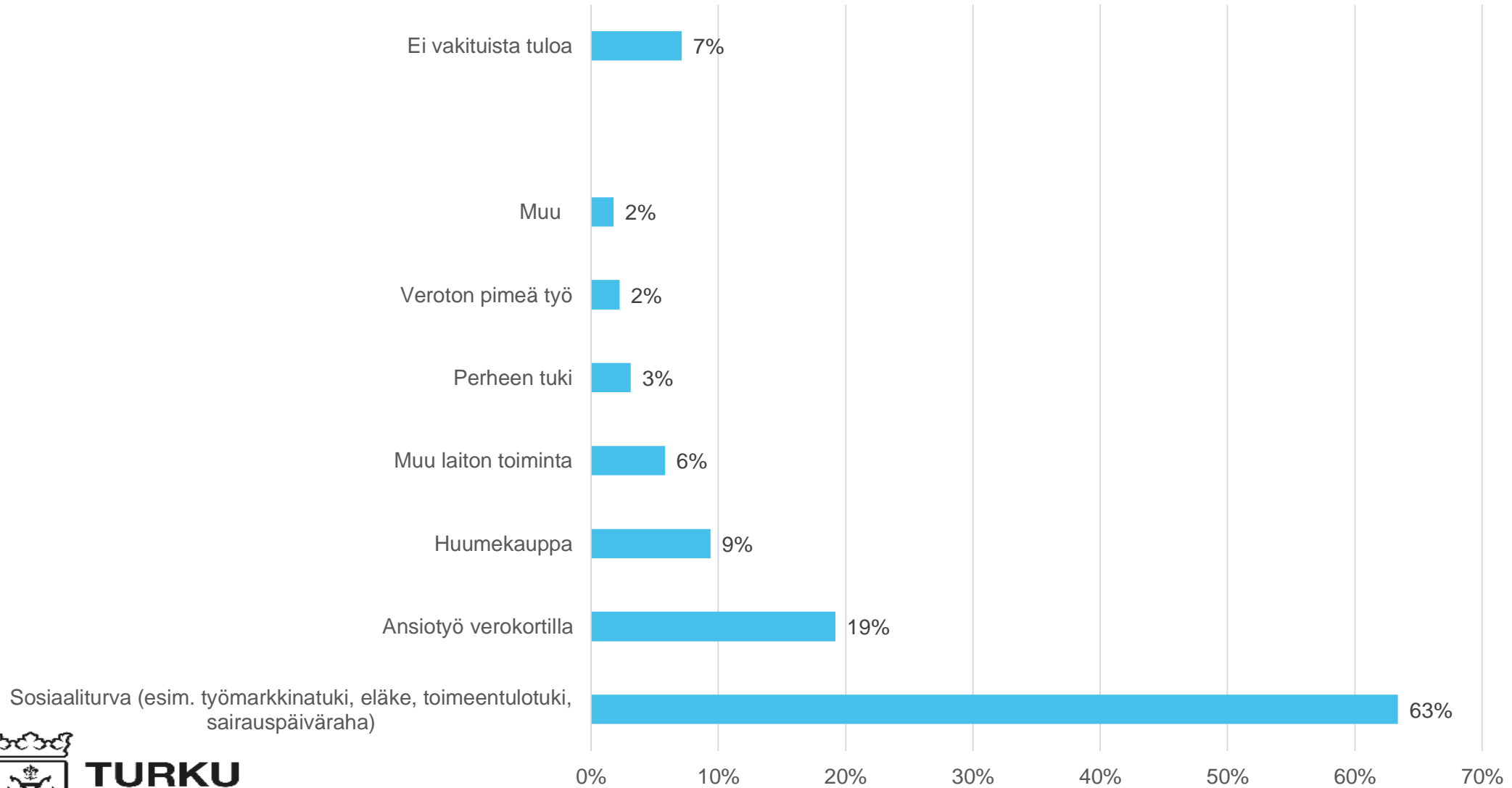

Työtilanne (N=222)

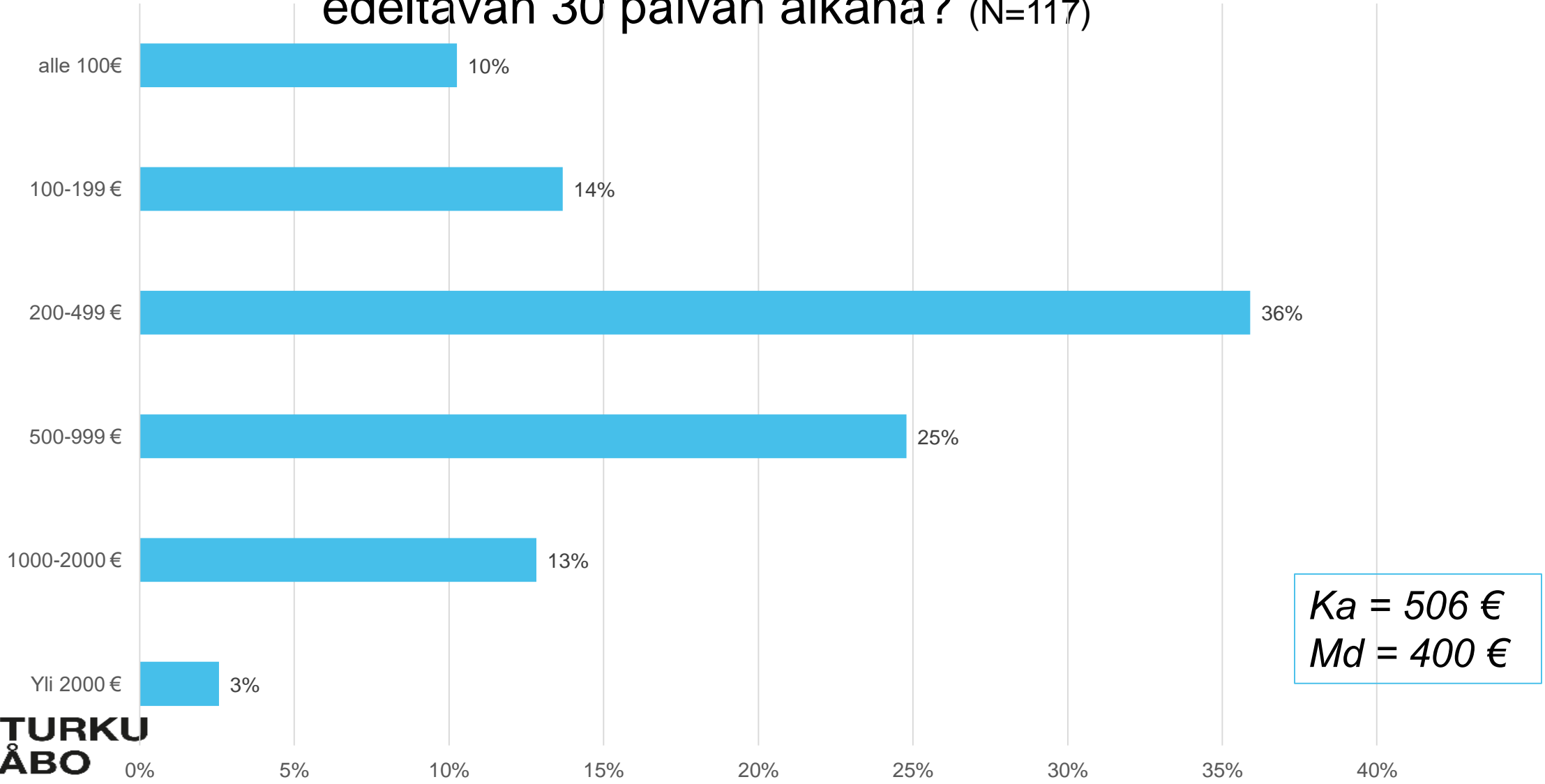

Pääasiallinen toimeentulon lähde

(vastaaja on voinut valita useampia vastausvaihtoehtoja)

Kuinka paljon olet arviolta käyttänyt rahaa laittomiin päihteisiin edeltävän 30 päivän aikana? (N=117)

Minkä ikäisenä olet aloittanut päihteidenkäytön?

- Tupakoinnin aloittaminen keskimäärin 13-vuotiaana
- Alkoholinkäytön aloittaminen keskimäärin 14-vuotiaana
- Ensimmäinen huumekekeilu 16-17-vuotiaana
 - Kannabis 66 %
 - Amfetamiini 15 %
- Suonensisäinen käyttö 20-21-vuotiaana
 - Amfetamiini 62 %
 - Subutex 17 %
 - Heroiini 9 %

Suonensisäinen käyttö

Kuinka usein piikität?	
Harvemmin	5 %
0-2 kertaa / vrk	12 %
0-5 kertaa / vrk	65 %
6-10 kertaa / vrk	15 %
30 kertaa / vrk	3 %

Kiitos!